

๕. บ้านा�ณ และผู้รับบ้านा�ณ

การรับบ้านा�ณในประเทศไทย ในสมัยก่อนมีอยู่สองวิธี คือ การรับบ้านा�ณโดยถืออายุเป็นเกณฑ์ (ครบอายุบ้านा�ณ หรือก่อนครบอายุบ้านा�ณ) และการรับบ้านा�ณที่ถือความสามารถในการทำงานเป็นเกณฑ์ (ป่วย หรือเกิดพิการขึ้น ทำให้ไม่สามารถทำงานได้)

ปัจจุบัน การรับบ้านा�ณ จะเป็นไปตามระบบใหม่ที่เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี ค.ศ.๑๙๙๗

๕.๑ ระบบบ้านा�ณ

บ้านा�ณตามระบบใหม่ ที่สำคัญมีอยู่ ๓ ประเภทใหญ่ๆ คือ

- ❖ บ้านा�ณทั่วไป (*Allmän pension*)
- ❖ บ้านा�ณจากการทำงาน (*Tjänstepension*)
- ❖ บ้านा�ณส่วนตัว (*Privat pension*)

๕.๑.๑ บ้านा�ณทั่วไป (*Allmän pension*)

ประเทศไทยเดิมที่เริ่มใช้บ้านा�ณระบบใหม่มาเป็นเวลาหลายปีแล้ว โดยมีการเปลี่ยนระบบแบบค่อยเป็นค่อยไปมาตั้งแต่ปี ค.ศ.๑๙๙๗ ระบบใหม่จะใช้คำว่า บ้านा�ณทั่วไป (*Allmän pension*) แทนคำว่าบ้านा�ณประชาชน (*Folkpension*) และคำว่าบ้านा�ณเสริม (*ATP-Allmän tilläggspension*)

ทุกคนที่มีลื้นฐานอยู่ในประเทศไทย มีสิทธิได้รับบ้านা�ณทั่วไป โดยกองทุนประกันสังคมจะเป็นผู้จ่ายให้ และจำนวนเงินบ้านा�ณจะขึ้นอยู่กับเงินเดือนที่ได้รับ

บ้านा�ณทั่วไป ยังแยกออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ
บ้านा�ณรายได้ (*Inkomstpension*) และบ้านा�ณกองทุนหุ้น (*Premiepension*)
บางกรณีจะมี บ้านा�ณขั้นต่ำ (*Garantipension*) และบ้านा�ณเสริม (*Tilläggspension*)

๕.๑.๑.๑ บ้านा�ณรายได้ (*Inkomstpension*)

ในระบบใหม่นี้ รายได้จากการทำงานทุกอย่าง จะถือว่าเป็นรายได้ที่ใช้คำนวณจำนวนบ้านा�ณ (เช่น เงินเดือน เงินช่วยการศึกษา เงินทหารเกณฑ์ เงินป่วย เงินทดเชยการดูแลบุตรที่ป่วย ฯลฯ) จะมีการหักรายได้ส่วนของกองทุนบ้านा�ณในอัตรา ๑๕.๕ % ในจำนวนนี้ ๑ % เป็นบ้านा�ณรายได้ และ ๔.๕ % เป็นบ้านा�ณขั้นต่ำ แต่รายได้สูงสุดที่จะนำมาใช้คำนวณบ้านा�ณจะต้องไม่เกิน ๗.๕ เท่าของจำนวนรายได้ฐาน (*inkomstbasbelopp*) สำหรับปี ค.ศ.๒๐๑๗ จะต้องไม่เกิน ๔๐๙,๕๐๐ โครนาสวีเดน

- ผู้ที่เกิดปี ค.ศ.๑๙๕๔ หรือหลังจากนั้น จะได้รับบำนาญทั้งหมดของตนจากระบบใหม่
- ผู้ที่เกิดปี ค.ศ.๑๙๓๗ หรือก่อนหน้านั้น จะได้รับบำนาญทั้งหมดของตนจากระบบเก่า
- ผู้ที่เกิดระหว่างปี ค.ศ.๑๙๓๘ - ๑๙๕๓ จะได้รับบำนาญที่คำนวณจากทั้งสองระบบ

๙.๑.๑.๒ บำนาญกองทุนหุ้น (*Premiepension*)

บำนาญกองทุนหุ้น เป็นเงินส่วนหนึ่งของเงินบำนาญที่ต้องดูแลเอง (เงินจำนวน ๒.๕ % ของรายได้ที่ถูกหักไว้) โดยการนำไปลงทุนในกองทุนต่างๆ ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ประมาณเกือบ ๘๐๐ กองทุน ที่จะเก็บค่าธรรมเนียม ๐.๔๖ % แต่ถ้าไม่ประสงค์ที่จะดูแลเอง ทางการก็จะดูแลให้ โดยนำไปลงทุนในกองทุนบำนาญประชาชนที่เจ็ด (*Sjunde AP-fonden*) ดังนั้นจำนวนของบำนาญกองทุนหุ้น ที่จะได้รับจึงขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจของประเทศ

๙.๑.๑.๓ บำนาญขั้นต่ำ (*Garantipension*)

ผู้ที่ไม่ได้ทำงาน หรือมีรายได้ไม่ถึงที่จะนำมารคำนวณเงินบำนาญ หรือมีคะແນนบำนาญน้อยมาก จะได้รับบำนาญประเภทนี้ทุกคน เงินบำนาญที่ได้รับจะยึดจำนวนราคารากฐาน (*prisbasbelopp*) เป็นหลัก คือเท่ากับ ๒.๓๐ เท่าของจำนวนราคารากฐานสำหรับคนโสด และ ๑.๙๐ เท่าสำหรับผู้ที่สมรส และเงื่อนไขในการที่จะได้รับเงินบำนาญขั้นต่ำนี้ก็คือ ในตอนที่รับจะต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย หรือในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป หรือประเทศสมาชิกเขตเศรษฐกิจยุโรป มาเป็นเวลาอย่างน้อย ๓ ปี

๙.๑.๑.๔ บำนาญเสริม (*Tilläggspension*)

คือเงินบำนาญสำหรับผู้ที่ได้รับบำนาญจากระบบเก่า และระบบใหม่ คือ ผู้ที่เกิดระหว่างปี ค.ศ.๑๙๓๘ และ ๑๙๕๓

ตามปกติ จะจ่ายบำนาญให้มีอายุครบ ๖๕ ปี และถ้าต้องการ ก็สามารถขอรับบำนาญได้ตั้งแต่เดือนที่มีอายุครบ ๖๑ ปี แต่จำนวนเงินบำนาญจะลดลงตามสัดส่วนบำนาญทั่วไปนี้จะจ่ายให้ไปจนตลอดชีวิต

๙.๑.๒ บำนาญจากการทำงาน (*Tjänstepension*) หรือ บำนาญตามความตกลงร่วมกัน (*Kollektivavtalad pension*)

คือบำนาญที่เป็นไปตามความตกลงร่วม (*kollektivavtal*) ระหว่างสมาคมนายจ้างและสมาคมลูกจ้าง ลูกจ้างในประเทศสวีเดนประมาณ ๙๐ เปอร์เซ็นต์ (ประมาณเกือบ

๔ ล้านคน) จะได้รับบำนาญประจำนี้เสริมจากบำนาญทั่วไป (*allmän pension*) ที่ได้รับจากรัฐ

เงื่อนไขต่างๆ เกี่ยวกับบำนาญประจำนี้ จะเป็นไปตามข้อตกลงในความตกลงร่วมที่เจรจา กันเอาไว้ บำนาญประจำนี้แบ่งออกได้ตามประเภทของการเป็นลูกจ้าง และที่สำคัญๆ มีดังนี้

ประเภทบำนาญ	ประเภทลูกจ้าง
ITP 1	สมาชิกภาคเอกชนที่เกิดปี ค.ศ.๑๙๗๘ หรือก่อนหน้า
ITP 2	สมาชิกภาคเอกชนที่เกิดปี ค.ศ.๑๙๗๙ หรือหลังจากนั้น
KAP-KL (PFA)	ลูกจ้างของเทศบาล สภាឌนัล และสมาคมธุรกิจเทศบาล
Avtalspension SAF-LO	คุณงานของภาคเอกชน
PA 03/P 91	ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ

นอกจากนี้ นายจ้าง และลูกจ้างที่ไม่ได้เข้าร่วมอยู่ในความตกลงร่วมกัน นายจ้างก็สามารถที่จะกันเงินส่วนหนึ่งไว้ให้เป็นบำนาญของลูกจ้างของตนได้เอง ซึ่งเงื่อนไขก็แล้วแต่จะตกลงกัน

๙.๑.๓ บำนาญส่วนตัว (*Privat pension*)

เป็นเงินบำนาญที่ประชาชนสะสมเอาไว้เอง โดยสามารถนำไปหักลดหย่อนการเสียภาษีได้แต่จะต้องไม่เกินปีละ ๑๒,๐๐๐ โครนาสวีเดน บำนาญประจำนี้รับได้เร็วสุดเมื่ออายุ ๕๕ ปี และจะต้องกระจายการจ่ายออกไปอย่างน้อย ๕ ปี

๙.๒ เงินชดเชยเมื่อป่วย และเงินชดเชยกิจกรรม (*Sjukersättning och aktivitetsersättning*)

เงินชดเชยประจำนี้เมื่อก่อนเรียกว่า “บำนาญก่อนกำหนด (*förtidspension*)” แต่ปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อใหม่ อันได้แก่...

เงินชดเชยเมื่อป่วย (*sjukersättning*) มีให้สำหรับผู้ที่มีอายุระหว่าง ๑๙ - ๒๙ ปี ที่สมรรถภาพของร่างกายลดลง

เงินชดเชยกิจกรรม (*aktivitetsersättning*) มีให้สำหรับผู้ที่มีอายุระหว่าง ๓๐ - ๖๔ ปี ที่ความสามารถในการทำงานลดลงอย่างน้อย ๑/๔ มาเป็นเวลาอย่างน้อย ๑ ปี เพราะป่วย หรือพิการ เวลาการจ่ายจะเป็นแบบมีกำหนดเวลาคือ นานสุดครั้งละ ๓ ปี